

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

so sídlom v Trebišove, Jilemnického 3370/2, 075 01 Trebišov

Vaša značka:
OE/5033/2011

Naša značka:
A/2011/01112

Vybavuje:
MUDr. Tintová

Trebišov, dňa:
13.10.2011

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Košiciach
Ipeľská 1
0 4 2 2 0 K o š i c e

Vec: Kontrola očkovania k 31.8. 2011
v okrese Trebišov - komentár

1. Očkovanie pravidelné

Počet pediatrických obvodov v okrese Trebišov

V okrese Trebišov je 29 neštátnych ambulancií pre deti a dorast.

a) Očkovanie proti diftérii, tetanu a pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde (Tab. č. 1, 2, 3)

Základné očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde v kontrolovanom ročníku 2009 je vykonané na 95,1%. Taktiež očkovanie tromi dávkami konjugovanej pneumokokovej vakcíny je vykonané na 95,1%.

Prvé preočkovanie ročníka 2004 proti diftérii, pertussis a tetanu je vykonané na 96,6 %.

Druhé preočkovanie vakcínou DT-IPV ročníka 1997 proti tetanu, diftérii a poliomyelitíde je vykonané na 97,4%.

Zaočkovanosť oproti predchádzajúcemu roku mierne *klesla v ročníku 2009*. Je to najmä pre nespôľuprácu pri očkovaní so zákonnými zástupcami rómskych detí v meste Trebišov.

b) Očkovanie novorodencov a preočkovanie proti tuberkulóze (Tab. č. 4,5)

Očkovanie v kontrolovanom ročníku 2010 je vykonané na 94%. Oproti predchádzajúcemu roku došlo *k miernemu vzostupu v stave zaočkovanosti*. Nezačokované ostávajú ešte deti rómskeho etnika zo Sečoviec a Hrčel'a. Ide o deti, ktoré sú prevažne hypotrofické, nezačokované počas pobytu na oddelení patologických novorodencov. Na

očkovanie do Trebišova na novorodeneckú ambulanciu sa už nevráti napriek urgenciám detských lekárov.

Preočkovanie tuberkulín negatívnych detí v ročníku 1999 je vykonané na 98,4%. Spolu bolo preočkovaných 448 detí BCG vakcínou.

c) Očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde (Tab. č. 6,7)

Očkovanie bolo kontrolované v ročníku 2009, v ktorom je vykonané na 95,0% a v ročníku 2008 kde je vykonané na 97,6 %. Oproti predchádzajúcemu roku očkovanie v oboch ročníkoch *mierne kleslo*. Preočkovanie ročníka 1999 je vykonané na 95,0 %. *Taktiež došlo k poklesu očkovania.*

Očkovanie proti ostatným nákazám

a) Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B (Tab. č. 8, 9, 10,11)

Očkovanie žiakov zdravotníckych škôl a poslucháčov lekárskeho fakúlt (Tab. č. 8)

V okrese Trebišov nie je zdravotnícka škola ani lekárska fakulta.

Očkovanie novorodencov proti VHB (Tab. č. 9)

K 31.8.2011 bolo zaočkovaných 14 *novorodencov* HBsAg pozitívnych matiek ročníka 2011 a 25 *novorodencov* ročníka 2010. Očkovanie v ročníku 2011 a 2010 je vykonané na 100%.

HBIG bol podaný 10 novorodencom narodeným do 31.8.2011, čo predstavuje 71,4% z počtu podliehajúcich detí a 3 novorodencom narodeným v roku 2010, čo predstavuje 12% z počtu podliehajúcich detí. Očkovanie HBIG sa zastavilo pre ekonomické dôvody na novorodeneckom oddelení pri NsP Trebišov a.s. Po opakovaných výzvach začali podávať HBIG na novorodeneckom oddelení NsP Kráľovský Chlmec n.o.

Očkovanie pacientov hemodialyzačných oddelení (Tab. č. 10)

Od poslednej kontroly očkovania bolo do hemodialyzačného programu zaradených 52 pacientov, 11 pacientov je v príprave. Očkovanie všetkých pacientov je vykonané na 100%.

Očkovanie kontaktov osôb infikovaných vírusom hepatitídy B (Tab. č. 11)

V kontrolovanom období bolo kompletne zaočkovaných 49 *osôb*. V 1 prípade išlo o kontakt choreho na VHB, v 48 prípadoch išlo o kontakty nosičov HBsAg. V očkovaní sa naďalej pokračuje, niektoré kontakty, ktoré spadajú do kontrolovaného obdobia sú opakovane predvolané na vyšetrenie protilátok, niektoré sú opakovane predvolané na zahájenie očkovania. Od roku 1990 je v okrese Trebišov zaočkovaných 437 *kontaktov* proti vírusovej hepatitíde B.

Očkovanie ďalších osôb (Tab. č. 11)

V roku 2011 neboli očkované iné vybrané skupiny osôb proti vírusovej hepatitíde B.

b) Očkovanie proti chrípke a pneumokokovým infekciám (Tab. č. 13)

Očkovanie proti chrípke bolo vykonané vakcínou VAXIGRIP, FLUARIX, INFLUVAC a BEGRIVAC. Celkove bolo zaočkovaných 463 osôb v ÚSS v Trebišove, v Strede nad Bodrogom, v Novosade, Sečovciach, Slovenskom Novom Meste, Michal'anoch, vo Vojčiciach, v Kráľovskom Chlmcí a penzióne pre dôchodcov v Trebišove. Očkovanie je vykonané na 100%, oproti minulému roku došlo k *vzostupu zaočkovanosti* o 8,3%.

Zaočkovanosť proti pneumokokovým infekciám vo vybraných skupinách (deti do 19 rokov) bola 100%. Po aktívnom oslovení všetkých lekárov, ktorí zabezpečujú zdravotnú starostlivosť v ÚSS došlo k vzostupu očkovania aj vo vyšších vekových skupinách, celkovo zo 71,3% na 86,6%, v očkovaní sa pokračuje.

c) Očkovanie proti iným nákazám u detí do 15 rokov života (Tab. č. 12)

Vo významnej miere klesol počet očkovaných detí proti sezónnej chrípke (zaočkovaných bolo 1 413 detí, v roku 2010 bolo zaočkovaných 2 665 detí) a infekciám vyvolaným *S.pneumoniae* (pneumokokovou vakcínou polysacharidovou).

Zaznamenaný bol vzostup počtu osôb zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde typu A a B, rotavírusovým infekciám a rakovine krčka maternice.

1.1. Príčiny nízkej zaočkovanosti v rámci pravidelného očkovania v okrese Trebišov pod 95%.

V okrese Trebišov bola *zaočkovanosť pod 95% pri očkovaní proti tuberkulóze v kontrolovanom ročníku 2010, a to 94,0%*. Oproti predchádzajúcemu roku, kedy bola zaočkovanosť ročníka 2009 - 93,1%, došlo k miernemu vzostupu zaočkovanosti.

Nezaočkované ostávajú ešte deti rómskeho etnika zo Sečoviec a Hrčel'a. Ide o deti, ktoré sú prevažne hypotrofické, nezaočkované počas pobytu na oddelení patologických novorodencov. Na očkovanie do Trebišova na novorodeneckú ambulanciu sa už nevrátia, napriek urgenciám detských lekárov.

O nižšom percente zaočkovania proti tuberkulóze bolo oboznámené riaditeľstvo NsP Trebišov a.s. a okresný odborník pre pediatriu.

1.2. Príčiny nízkej zaočkovanosti a obvody s preočkovanosťou nižšou ako 90%.

V okrese Trebišov je 29 neštátnych ambulancií pre deti a dorast. Výsledky kontroly očkovania k 31.8.2011 sú *mierne zhoršené oproti roku 2010* – očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde ročníka 2009, preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis ročníka 2004, očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde ročníka 2009 a preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde ročníka 1999.

Medzi základné príčiny patrí:

1. Nezodpovedný prístup rómskych rodičov k očkovaniam, ktorí navštevujú ambulancie lekárov len v prípade zdravotných ťažkostí dieťaťa, keď sa dieťa nedá očkovať, alebo ktorí nenavštevujú lekára vôbec.
2. Zrušenie rómskych asistentov, ktorí pomáhali pri zabezpečení očkovania v meste Trebišov.
3. Neochota zdravotných poisťovní uhrádzať očkovacie látky určené na doočkovanie starších detí v očkovaní. S tým súvisiaci rastúci nezáujem lekárov o očkovanie.
4. Migrácia rómskych detí s rodičmi do a zo zahraničia, a následná neochota zdravotných poisťovní uhrádzať očkovanie týchto detí.

Zaočkovanosť nižšiu ako 90% majú tieto ambulancie.

V **Sečovciach** ide o obvod *MUDr. Rohalovej*. V tomto obvode odmietajú rómski rodičia cestovať za očkovaním z obce Parchovany do Sečoviec. V priebehu roka 2011 bol opakovane oslovený starosta obce Parchovany so žiadosťou o spoluprácu pri očkovaní detí, avšak k zlepšeniu očkovania nedošlo. Zaočkovanosť nižšia ako 90% je proti:

- DTP+VHB+HIB+IPV + pneumokoky v ročníku 2009, zaočkovanosť je 85,5%, neočkovaných 10 detí zo 69.

- MMR v ročníku 2009, zaočkovanosť je 85,5%, neočkovaných 10 detí zo 69

Obvod *MUDr. Sokirovej* – tuberkulóza v ročníku 2010, zaočkovanosť je 84,1%, neočkovaných je 10 detí zo 63. Obvod *MUDr. Sotákovej* - tuberkulóza v ročníku 2010, zaočkovanosť je 80,9%, neočkovaných je 12 detí zo 63.

V **Trebišove** ide o obvod *MUDr. Žiaranovej*. V obvode došlo k zhoršeniu očkovania oproti minulému roku. Zaočkovanosť nižšia ako 90% je proti:

- DTP v ročníku 2009, zaočkovanosť je 72,2%, neočkovaných je 10 detí z 36

- MMR v ročníku 2009, zaočkovanosť je 83,3%, nezaočkovaných je 6 detí z 36

Obvod *MUDr. Vereščákovej*, taktiež tu došlo k zhoršeniu očkovania,

- MMR v ročníku 2009, zaočkovanosť je 79,7%, neočkovaných je 15 detí zo 74

- MMR v ročníku 1999, zaočkovanosť je 82%, neočkovaných je 13 detí zo 72.

V **Novosade** ide o obvod *MUDr. Kentošovej* – (prevaha detí z Hrčel'a) - tuberkulóza v ročníku 2010, zaočkovanosť je 79,5%, neočkovaných je 10 detí zo 49.

V **Čiernej nad Tisou**, v obvode *MUDr. Anderovej* (veľký podiel detí rómskeho etnika, chýbanie spolupráce so starostom obce Boľany) bolo nižšie percento zaočkovania detí proti:

- DTP+VHB+HIB+IPV v ročníku 2009, zaočkovanosť je 84,6%, neočkovaných je 9 detí z 58

- MMR v ročníku 2009, zaočkovanosť je 87,9%, neočkovaných 7 detí z 58.

1.3. Nedostatky v evidencii, dokumentácii a výkone očkovania

Nedostatky sa v evidencii a dokumentácii nezistili. Očkovanie je evidované jednak v zdravotnej dokumentácii dieťaťa, jednak prehľadne v záznamoch o očkovaní. Vakcíny z lekárne nosia sestry v chladiacich boxoch, vakcíny sú **skladované** v chladičkách pri predpísanej teplote, chladičky vo všetkých ambulanciách sú vybavené teplomerami.

1.4. Príčiny neočkovania novorodencov HBsAg pozitívnych matiek.

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek vakcínou proti VHB bolo vykonané na 100% v ročníku 2010. Očkovanie ročníka 2011 je vykonané na 100%.

Na novorodeneckom oddelení NsP Kráľovský Chlmec n.o. v okrese Trebišov došlo k zlepšeniu podávania HBIG, zaočkovaných bolo HBIG 13 novorodencov. V NsP Trebišov a.s. podávanie z ekonomických dôvodov úplne zastavili. Na tento problém bol upozornený primár oddeleneia.

1.5. Mimoriadne očkovanie

V kontrolovanom období prebiehali v okrese Trebišov epidémie VHA. V rámci protiepidemických opatrení v súvislosti s epidemickým výskytom VHA bolo vykonané mimoriadne očkovanie.

- V obci Leles - hlásených 6 ochorení v obci, nariadené mimoriadne očkovanie všetkých detí v lokalite s nízkym hygienickým štandardom od 1 roka do 15 rokov – zaočkovaných 166 detí.
- Lokalita Fejšeš v Kráľovskom Chlmcu – hlásených 15 ochorení, nariadené mimoriadne očkovanie všetkých detí v lokalite od 1 roka do 15 rokov – zaočkovaných 215 detí.

1.6. Očkovanie v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach.

V útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach neboli v priebehu kontrolovaného obdobia prijaté deti do 15 rokov.

1.8. Uplatňovanie kontraindikácií očkovania

Druh očkovania	Kontraindikácie		
	Dočasné	trvalé	Spolu
DTP	4 (1x astma, 2x imunodeficit, 1x TBC)	8 (2x Ca, 2x DMO, 1x astma, 3x epilepsia)	12
MMR	3 (1x hypotrofia, 1x alergia, 1 x TBC)	3 (2x Ca, 1x DMO)	6
Spolu	7	11	18

1.9. Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami k 31.8.2011.

V kontrolovanom období 1.9.2009 – 31.8.2010 bolo 5 detí so 7 dočasnými kontraindikáciami. Pri kontrole očkovania v septembri 2011 bolo zistené, že nezaočkované ostávajú 4 deti. Kontraindikácie ešte pretrvávajú. Zaočkované bolo 1 dieťa proti DiTePer a MMR. U jedného dieťaťa bola kontraindikácia prehlásená na trvalú.

Druh očkovania	Dočasné kontraindikácie	
	zistené od 1. 9. 2009 do 31. 8. 2010	z toho počet doočkovaných detí k 31. 8. 2011
DTP	3	1
MMR	1	1
POLIO	3	0
SPOLU	7	2

1.10. Komplikácie a neobvyklé reakcie po očkovaní

Pri kontrole očkovania vykonanej v septembri 2011 bola zistená 1 **reakcia po očkovaní**:

BCG vakcína SSI, ročník narodenia 2011, regionálna lymfadenopatia, č.š.: 109043 G.

1.11. Prerokovanie výsledkov kontroly očkovania

Výsledky kontroly očkovania boli predložené okresnému odborníkovi pre pediatriu, s ktorým boli prejednané nedostatky po vykonanej kontrole očkovania (nižšie percento zaočkovania proti tuberkulóze). Výsledky kontroly boli konzultované aj so všetkými pediatriami, ktorí dosiahli nižšie percento očkovania. Výsledky očkovania HBIG novorodencov HBsAg pozitívnych matiek boli predložené na novorodenecké oddelenie NsP Trebišov a.s.

Výsledky kontroly očkovania proti tuberkulóze boli predložené riaditeľstvu NsP Trebišov a.s.

1.12. Návrh na odstránenie nedostatkov

K zlepšeniu zaočkovanosti v okrese Trebišov by prispela aj pomoc komunitných pracovníkov, ktorí pracujú pri jednotlivých RÚVZ. Avšak okres Trebišov zatiaľ týchto komunitných pracovníkov nemá.

V roku 2011 budú opätovne oslovené o spoluprácu mestské úrady v Trebišove a v Sečovciach, obecné úrady v Parchovanoch a Boťanoch.

Problémy s očkovaním proti tuberkulóze sa budú dať odstrániť jedine pravidelným očkovaním na novorodeneckom oddelení, aby každé dieťa (mimo kontraindikácií) odchádzalo z oddelenia zaočkované. Jedná sa najmä o neočkované deti rómskeho pôvodu, ktoré sa tak pri odchode domov dostávajú do zvýšeného rizika nákazy.

K zlepšeniu očkovania by mohlo prispieť aj oslovenie zdravotných poisťovní, aby uhrádzali očkovanie detí aj mimo predpísaných intervalov očkovania (počas predpísaných preventívnych prehliadok).

1.13. Odmietanie očkovania

V priebehu sledovaného obdobia boli zistené 3 odmietania očkovania:

- V dvoch prípadoch išlo o deti ročníka 1999 (preočkovanie MMR), do roku 2009 obe deti absolvovali všetky povinné očkovania.
- V jednom prípade išlo o dieťa ročníka 2010 (odmietanie 3.dávky proti diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám, poliomyelitíde a konjugovanej pneumokokovej vakcíny)

2. Kontrola chladového reťazca v pediatrických obvodoch

Okres Trebišov

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite**
29	29	20	29	0

* v rámci pôsobnosti RÚVZ, resp. kraja

** vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja

3. Nedostatky pri zásobovaní s očkovacími látkami

Vakcíny vyberajú z lekárne zdravotné sestry za dodržania chladového reťazca pri transporte.

V priebehu kontrolovaného obdobia bol výpadok BCG vakcíny na novorodeneckom oddelení.

4. Porovnanie výsledkov kontroly očkovania s rokom 2010

1. V okrese Trebišov je 29 neštátnych ambulancií pre deti a dorast. Pribudla jedna ambulancia v Sečovciach.

2. Zaočkovanosť: Výsledky kontroly očkovania k 31.8.2011 sú **mierne zhoršené oproti roku 2010** – ide o očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde ročníka 2009 (pokles z 95,4% na 95,1%), preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis ročníka 2004 (pokles z 98,09% na 97,4%), očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde ročníka 2009 (pokles z 95,9% na 95,0%) a preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde ročníka 1999 (97,9% na 95,0%).

K zlepšeniu došlo v zaočkovanosti proti tuberkulóze ročníka 2010 (vzostup z 93,1% na 94%).

3. Počet kontraindikácií – v roku 2011 bolo hlásených 18 kontraindikácií (7 dočasných a 11 trvalých) – je to vzostup oproti roku 2010, kedy bolo hlásených 17 kontraindikácií (7 dočasných a 10 trvalých). V roku 2011 boli 2 deti s dočasnými kontraindikáciami doočkované, v roku 2010 bolo doočkované len jedno dieťa.

4. Pri uchovávaní vakcín neboli zistené ani v roku 2010 ani v roku 2011 žiadne nedostatky.

MUDr. Jozef Sládek, MPH
Regionálny hygienik

Na vedomie: okresný odborník pre pediatriu – MUDr. Dušan Tomko